

การศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัว สุขภาวะ การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย

สุรพงษ์ โพธิ์ขาว*

ก้องภณ สังข์รุ่ง**

อานนท์ เทพสำเริง***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย 2.เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสถาบันอุดมศึกษาที่มีการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย จำนวน 384 คน เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีการปรับตัวการใช้เทคโนโลยี ประยุกต์ใช้กับการเรียนอยู่ในระดับมาก และสุขภาวะของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับมากและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน มีการปรับตัวของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และมีการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สถานศึกษาไทยใช้รูปแบบการเรียนรู้มีความแตกต่างระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในการเลือกใช้รูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกันที่ชัดเจนและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โอกาสที่สถาบันการศึกษาทั้งสองกลุ่มจะใช้รูปแบบการเรียน Online และ Onsite ในการถ่ายทอดความรู้ในศาสตร์ด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

คำสำคัญ: การปรับตัว, สุขภาวะ, รูปแบบการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษา

* สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อีเมล: surapong.p@nida.ac.th

** สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อีเมล: kongpapon.s@gmail.com

*** กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

อีเมล: nonjustice@hotmail.com

วันที่รับบทความ: 15 มีนาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความล่าสุด: 22 เมษายน 2568 วันที่อนุมัติการตีพิมพ์: 10 มิถุนายน 2568

A Comparative Study of Adaptation, Well-being, and Learning Management in The Era of Digital Disruption after The Impact of The COVID-19 Situation in Thai Educational Institutions

Surapong Pokao *

Kongpapon Sangrung **

Arnon Thepsumroeng ***

Abstract

This research aims to 1.Study the adaptation of students, student well-being, and learning management in the era of Digital Disruption after the impact of the COVID-19 situation in Thai educational institutions. 2.To study and compare higher education institutions with the adaptation of students, student well-being, and learning management in the era of Digital Disruption after the impact of the COVID-19 situation in Thai educational institutions. The sample group studied was 384 students in Thai higher education institutions. This is a quantitative research. The results of the study found that students in higher education institutions have adapted to the use of applied technology in learning at a high level and student well-being at a moderate level. Learning management in the era of Digital Disruption in terms of applying technology to suit the learning styles of students is at a high level. State and private higher education institutions have student adaptation that is statistically significant at a level of .05 and learning management in the era of Digital Disruption after the impact of the COVID-19 situation is statistically significant at a level of .05. Thai educational institutions use different learning formats between state and private higher education institutions in choosing learning formats in the era of Digital Disruption after the impact of the COVID -19situation. It shows a clear and statistically significant difference in the chance that both groups of educational institutions will use Online and Onsite learning formats to transfer knowledge in various fields to learners with quality.

Keywords: Adaptation, well-being, learning styles of higher education institution.

* National Institute of Development Administration.

E-mail: surapong.p@nida.ac.th

** National Institute of Development Administration.

E-mail: kongpapon.s@gmail.com

*** Department of Provincial Administration.

E-mail: nonjustice@hotmail.com

Received: March 15, B.E.2568 Revised: April 22, B.E.2568 Accepted: June 10, B.E.2568

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันบริบทสังคมโลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบเดิมอย่างชัดเจน ทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการเรียนรู้ และบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน ประการแรก การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดเพียงในห้องเรียนแบบเดิมอีกต่อไป การใช้สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ กลายเป็นเครื่องมือหลักในการเรียนรู้ ประการที่สอง พฤติกรรมของผู้เรียนในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป โดยมีแนวโน้มต้องการการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เป็นรายบุคคล และตอบสนองต่อความสนใจเฉพาะด้าน ส่งผลให้แนวคิดเรื่อง “การเรียนรู้ตามความต้องการ (On-Demand Learning)” และ “การเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)” ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น ประการที่สาม บทบาทของครูและผู้สอนเปลี่ยนแปลงจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็น “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” ซึ่งต้องปรับตัวให้มีความสามารถด้านเทคโนโลยี และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ประการที่สี่ แนวคิดเรื่อง “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong Learning) ได้กลายเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและตลาดแรงงาน ทำให้ทุกคนต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่อย่างต่อเนื่อง ประการที่ห้า แม้ว่าการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลจะเปิดโอกาสมากขึ้น แต่ก็ยังมีความท้าทาย เช่น ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ซึ่งอาจทำให้บางกลุ่มไม่ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม จะเห็นได้ว่าแนวโน้มการนำเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น AI และ Big Data มาใช้ในการศึกษา ช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียน และพัฒนาเนื้อหาให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลได้มากขึ้น ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเป็นกระแสสำคัญที่ส่งผลต่อทั้งผู้เรียน ผู้สอน และระบบการศึกษาโดยรวม การเข้าใจบริบทโลกที่เปลี่ยนไปจะช่วยให้สามารถปรับตัวและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

สถานศึกษาถือเป็นสถานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยหลังการระบาดของโควิด-19 สถานศึกษาทุกแห่งต้องเร่งปรับตัวและเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้และการจัดการศึกษาในรูปแบบออนไลน์และกายภาพต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (sumeth, 2021) ในยุคหลังโควิด-19 ข้อมูลและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายและต้องการการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจ และที่สำคัญคือภาคการศึกษา (Schwab, 2016) โดยเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาปรับเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาจนหมดสิ้น รูปแบบเดิมไปอย่างสิ้นเชิง เทคโนโลยีที่พัฒนาไปส่งผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมนอกห้องเรียนได้รับการสนับสนุนจากองค์กร สมาคม และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มาร่วมรับผิดชอบในการพัฒนากำลังคนภายในประเทศ (Mano, 2019) โดยยุค Digital Disruption นี้เป็นยุคของสังคมที่ใช้ฐานความรู้เป็นหลัก หากไม่ปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาอย่างทันเหตุการณ์ (Frank, et al., 2019) อาจส่งผลให้ในอนาคตสถานศึกษาไม่นักเรียนในระบบเนื่องจากระบบการศึกษาแบบเดิมหรือวุฒิการศึกษาอาจสูญเสียความสำคัญ

แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลควรเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความน่าสนใจในการเรียนรู้ และการออกแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และรองรับการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบรวมถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สถาบันอุดมศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างหลากหลาย เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ แอปพลิเคชันเสริมการเรียนรู้ เทคโนโลยีเสมือนจริง (Virtual Reality) และเครื่องมือเรียนรู้ร่วมกันออนไลน์ (Collaborative Tools) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความโต้ตอบและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย (Ronglong, 2024) มีการออกแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง พร้อมส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Self-Paced Learning ที่ตอบสนองความต้องการและจังหวะการเรียนรู้ของแต่ละคน

สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสุขภาวะและสุขภาพดิจิทัลในสถานศึกษาวางแผนสำหรับการดูแลสุขภาพกายและจิตใจของผู้เรียนผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างสมดุลในชีวิตการเรียนและการใช้เทคโนโลยี (Nicole Hill, 2025) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การตรวจสอบข้อเท็จจริง และการรู้เท่าทันสื่อ เป็นสิ่งจำเป็นในการรับมือกับข้อมูลข่าวสารที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างมหาศาล การเรียนรู้ที่จะตั้งคำถาม วิเคราะห์แหล่งที่มา และเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือได้

จากการศึกษาชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของ Digital Disruption ต่อคุณภาพการศึกษาในอนาคตมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งส่งผลต่อรูปแบบการเรียนรู้ พฤติกรรมผู้เรียน ตลอดจนกระบวนการจัดการศึกษาโดยรวม (Thumthong, B., 2022) ผลกระทบเชิงบวกการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ Digital Disruption ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยในการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้ออนไลน์ การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล และสื่อการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้สะดวก รวดเร็ว และหลากหลายรูปแบบมากขึ้น การเปิดโอกาสการเรียนรู้นอกห้องเรียน เทคโนโลยีทำให้สามารถจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน และให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษามากขึ้น ส่งผลให้การพัฒนากำลังคนมีประสิทธิภาพ ผลกระทบเชิงลบ ผลกระทบด้านลบ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยังมีปัญหาเรื่องการเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตที่ไม่ทั่วถึง ทำให้ผู้เรียนบางกลุ่มได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ออนไลน์น้อยกว่ากลุ่มอื่น ความวิตกกังวลและความเครียดของผู้เรียนและอาจารย์ การเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้และภาระงานที่เพิ่มขึ้นทำให้เกิดความวิตกกังวลและเครียด ส่งผลต่อสุขภาพจิตและสมรรถภาพการเรียนการสอน และยังมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูลการใช้เทคโนโลยีมากขึ้นในการศึกษาเสี่ยงต่อการถูกโจมตีทางไซเบอร์หรือการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เรียน

บทบาทขององค์กรภาครัฐและเอกชน ในการสนับสนุนการปรับตัวของสถานศึกษา บทบาทขององค์กรภาครัฐ การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร องค์กรภาครัฐมีหน้าที่จัดสรรงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เช่น การสนับสนุนเทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนรู้ การกำหนดนโยบายและมาตรฐาน การส่งเสริมและสนับสนุนด้านเทคโนโลยี สนับสนุนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนการสอน เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์และเครื่องมือสื่อสาร การวางแผนและสนับสนุนสุขภาวะดิจิทัลในสถานศึกษา วางแผนการดูแลสุขภาพและสุขภาวะภายในสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประเมินและพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เหมาะสม และบทบาทขององค์กรภาคเอกชน การพัฒนานวัตกรรมและ

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ภาคเอกชนสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงการนำเครื่องมือและระบบดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จะพบว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาเอกชนมีการบริหารจัดการที่มีอิสระและคล่องตัวมากกว่าสถานศึกษาภาครัฐ ซึ่งช่วยให้สามารถปรับเปลี่ยนและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ ผลกระทบหลังโควิด-19 ยังสร้างความจำเป็นให้ต้องก้าวสู่ยุคสุขภาพดิจิทัล (Digital Transformation) โดยมีการวางแผนและดำเนินการด้านสุขภาพดิจิทัลในสถานศึกษา เช่น การประเมินสภาพแวดล้อมและการใช้งานบริการร่วมกัน เพื่อกำหนดทิศทางและสถานะการศึกษาในอนาคต งานวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับการปรับตัว สุขภาวะ และการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบของโควิด-19 ในสถานศึกษาไทย ได้เก็บข้อมูลจากนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อสะท้อนแนวทางแก้ไขและการเปลี่ยนแปลงที่นักศึกษาแต่ละสถาบันต้องการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศไทยต่อไป

คำถามการวิจัย

1. นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทยอย่างไร
2. สถาบันอุดมศึกษาไทยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption เป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

จากข้อคำถามการวิจัย มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาของสถาบันการศึกษาที่ต่างกัน ที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 สถานศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 สถาบันอุดมศึกษาต่างกัน มีอิทธิพลการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการปรับตัว สุขภาวะของนักศึกษา และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษาไทยในยุค Digital Disruption ภายหลังสถานการณ์โควิด-19
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะ และการจัดการเรียนรู้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยในยุค Digital Disruption ภายหลังสถานการณ์โควิด-19

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาไทย
2. กำหนดแนวทางสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาและปรับตัวด้านการจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาให้สอดคล้องกับยุค Digital Disruption
3. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดเชิงนโยบายในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัย และรองรับวิกฤตหรือการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัว สุขภาวะ และการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัว สุขภาวะ และการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption สามารถนำไปสู่สรุปกรอบแนวคิดและตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษา หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย

Roy and Obloy (1979, Roy 1980, 1984, 1989) ทฤษฎีการปรับตัว (Adaptation Theory) แนวคิด Roy's Adaptation Model (RAM) หรือ “แบบจำลองการปรับตัวของรอย” (ของ Sr. Callista Roy) เป็นแนวคิดทางทฤษฎีการพยาบาลที่ถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในด้านสุขภาพและสุขภาพ โดยเน้นการมองมนุษย์ในฐานะ ระบบชีวภาพจิตใจ สังคม (biopsychosocial system) ที่มีการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสุขภาพ เน้นความสามารถของบุคคลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะ และทักษะเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ นักศึกษาจะต้องพัฒนาความยืดหยุ่นทางจิตใจและทักษะการเรียนรู้เพื่อสามารถรับมือกับรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป เช่น การเรียนออนไลน์และการเรียนในสถานการณ์ไม่ปกติ

ปัจจัยส่วนบุคคลมีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัวของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา ประเภทของสถาบันการศึกษา รายได้ใช้จ่ายในการศึกษาต่อเดือน โรคประจำตัว และช่องทางรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งพบว่าส่งผลต่อระดับการปรับตัวและสุขภาพของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ เช่น นักศึกษาที่ได้รับข้อมูลที่เชื่อถือได้และมีการสนับสนุนทางสังคมจะสามารถปรับตัวได้ดีกว่า รวมถึงรายได้และภาระค่าใช้จ่ายจะมีผลต่อความพร้อมในการเรียนออนไลน์ และสภาวะสุขภาพโดยรวมของนักศึกษา (Satitsathien, N., et al., 2023) การปรับตัวของนักศึกษานักศึกษาต้องปรับตัวในหลายด้านเพื่อรองรับรูปแบบการเรียนการสอนในยุคออนไลน์ ได้แก่ การปรับตัวต่อรูปแบบการเรียนออนไลน์ ที่ต้องมีการตั้งเป้าหมาย เพิ่มวินัยตนเอง จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เหมาะสม และบริหารเวลาการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (ETS KMUTT, 2021) การใช้เทคโนโลยีประยุกต์กับการเรียน เช่น การใช้แพลตฟอร์ม Zoom, Kahoot, Microsoft Forms ช่วยในการสื่อสารและจัดการการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับตัวด้านการศึกษาในสังคม เช่น การบริหารความสัมพันธ์กับครอบครัวและเพื่อนในช่วงเรียนออนไลน์ที่บ้าน ซึ่งอาจเกิดความตึงเครียดและวิตกกังวลได้ การปรับตัวด้านเศรษฐกิจ ที่นักศึกษาต้องเผชิญกับความไม่มั่นคงทางการเงินและรายได้ที่มีจำกัดส่งผลต่อสุขภาพและความพร้อมในการเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาวะ (Well-being) ในบริบทของยุค Digital Disruption หลังสถานการณ์โควิด-19

ในสถานศึกษาไทยได้การบูรณาการองค์ความรู้จากหลายมิติ ทั้งทางจิตวิทยา การศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ สุขภาวะของนักศึกษา สุขภาวะโดยเฉพาะสุขภาพจิตของนักศึกษาได้รับผลกระทบอย่างชัดเจนจากสถานการณ์โควิด-19 โดยพบว่ามึนักศึกษาจำนวนมากที่เกิดความเครียด วิตกกังวล ซึมเศร้า และปัญหาสุขภาพจิตอื่น ๆ ที่ต้องได้รับการสนับสนุนและดูแลที่เหมาะสม (Center for Research and Support for Sustainable Development Goals, 2024) โดยแนวทางการส่งเสริมสุขภาวะประกอบด้วยการแสดงความเห็นอกเห็นใจ การสร้างความเชื่อมสัมพันธ์กับผู้คน การยอมรับการตัดสินใจของตนเอง การเข้าถึงบริการสุขภาพจิต และการดูแลตนเองอย่างต่อเนื่อง

สุขภาวะทางการศึกษา (Educational Well-being) คือ สภาวะที่บุคลากรและนักศึกษาในสถานศึกษามีความสมดุลในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา สามารถปรับตัวและใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (World Health Organization, 1948) มีหลัก 4 มิติสุขภาวะขององค์การอนามัยโลก (WHO) ได้แก่ ร่างกาย (Physical) จิตใจ (Mental) สังคม (Social) ปัญญา/จริยธรรม (Spiritual/Intellectual) การใช้เทคโนโลยี การเรียนการสอนระยะไกลอาจตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานบางประการ (เช่น ความปลอดภัยจากโรคระบาด) แต่ในขณะเดียวกันก็อาจลดทอนความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง (Belonging) และการยอมรับทางสังคม โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนที่ขาดปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม เป็นแนวคิดใหม่ที่เชื่อมโยงสุขภาวะกับการใช้เทคโนโลยี โดยเน้นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายใจ เช่น Google for Education ได้พัฒนาแนวทาง “Digital Wellbeing” ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมสุขภาวะในโลกดิจิทัล

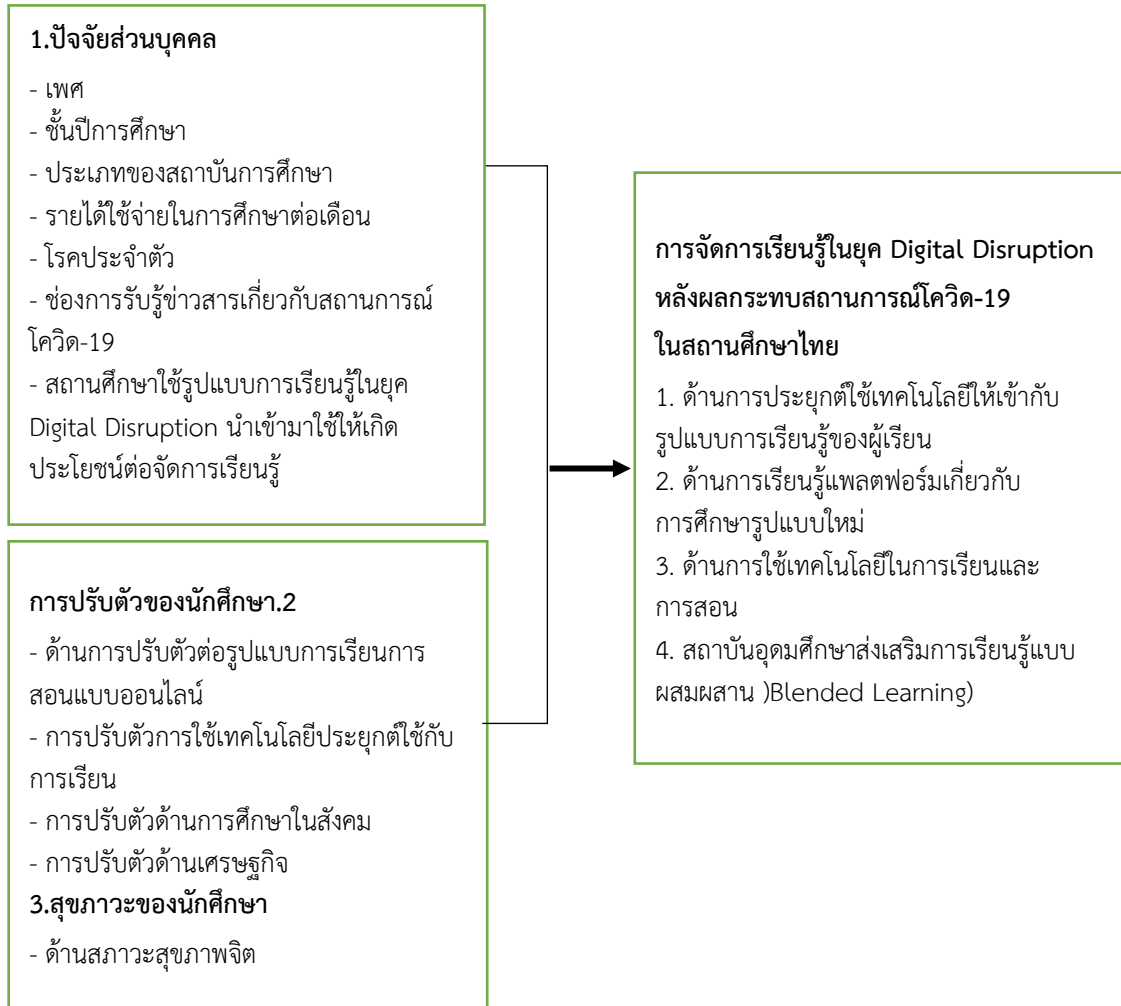
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption

การจัดการเรียนรู้ในยุคนี้เน้นความสำคัญของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น Mobile Learning, MOOC, AI, และแพลตฟอร์มออนไลน์ที่หลากหลาย เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัล (Ronglong, 2024) การเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มรูปแบบใหม่ได้รับความนิยมในสถานศึกษาไทยหลังโควิด-19 เช่น Zoom, Google Classroom, Kahoot, Thinglink และ Microsoft Forms เพื่อจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ มีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนในห้องเรียนและการเรียนออนไลน์ ซึ่งพบว่ามีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ และการเพิ่มปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน อีกทั้งยังตอบโจทย์ความท้าทายในสถานการณ์หลังโควิด-19 ด้วย (Siemens, 2005) การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การเรียนรู้คือความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ผ่านเครือข่าย ผู้เรียนต้องรู้ว่าจะหาความรู้จากไหน มากกว่า จำอะไร เทคโนโลยี (เช่น AI, Big Data, แพลตฟอร์มออนไลน์) คือส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (Mishra & Koehler, 2006) กรอบแนวคิดเพื่อการสอนที่ผสมผสานระหว่างเนื้อหา เทคโนโลยี วิธีการสอน ช่วยให้ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล มุ่งพัฒนาผู้สอนให้มีความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อการสอน (Technological Pedagogical Content Knowledge) (Graham, C. R., 2006) Blended Learning หรือ "การเรียนรู้แบบผสมผสาน" คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสาน การเรียนรู้แบบดั้งเดิมในชั้นเรียน (face-to-face learning) กับ การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (online learning) อย่างมีระบบและกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และความยืดหยุ่นให้กับผู้เรียน

ตารางเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบผสมผสานไปใช้ในสถานศึกษาไทย

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)	ข้อดี	ข้อจำกัด
ความยืดหยุ่นในการเรียน	- ผู้เรียนมีอิสระเลือกรูปแบบและเวลาการเรียนได้ตามความเหมาะสม - ลดความจำเป็นในการเข้าห้องเรียนทุกครั้ง	- ผู้เรียนบางคนอาจไม่รู้ว่าตนเองถนัดรูปแบบใด - ต้องมีวินัยและความรับผิดชอบสูง
การใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	- มีสื่อการเรียนรู้หลากหลาย เช่น วิดีโอ, แพลตฟอร์มออนไลน์ - ส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	- ต้องใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่พร้อมและเหมาะสม - บางซอฟต์แวร์อาจมีราคาแพงและใช้งานยากสำหรับบางคน
ประสิทธิภาพการเรียนรู้	- ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม - ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติได้ดี - เพิ่มปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	- การได้ตอบอาจล่าช้าเมื่อเรียนออนไลน์ - ผู้เรียนอาจไม่มีส่วนร่วมเต็มที่กับการเรียน
ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย	- ลดเวลาการเดินทางไปสถานศึกษา - ลดต้นทุนในการอบรมและฝึกอบรมขององค์กรและสถาบันศึกษา	- ผู้เรียนอาจถูกรบกวนจากสิ่งแวดล้อมขณะเรียนที่บ้าน - ปัญหาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตหรือสัญญาณไม่นิ่ง
เหมาะกับกลุ่มผู้เรียนต่างระดับ	- ปรับใช้ได้กับทุกช่วงวัยและระดับการศึกษา - ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีในเด็กยุคใหม่	- เด็กเล็กที่มีสมาธิสั้นอาจไม่เหมาะกับรูปแบบนี้ - ผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางทักษะและทัศนคติการเรียนรู้ ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 ตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา/กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัว สุขภาวะ การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย ใช้วิธีการสำรวจโดยการสุ่มตัวอย่าง (Sample Survey)

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของไทยทุกระดับชั้นปีที่ศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง กรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Cochran (1977) ใช้ในกรณีที่ไม่มีทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน

แต่ทราบว่ามีจำนวนมาก และต้องการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ 5% และสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ซึ่งมีสูตรที่ใช้ในการศึกษาคือ

$$n = \frac{p(1-p)z^2}{d^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

P = สัดส่วนของประชากรที่ต้องการ (0.5)

Z = ความมั่นใจที่กำหนดไว้ที่ระดับนัยสำคัญ

Z = ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีค่าเท่ากับ 1.96 (ความมั่นใจ 95%)

d = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ 0.05 แทนค่า

$$n = \frac{0.5(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} = 384$$

ผู้วิจัยแบ่งสัดส่วนการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 48 คน 2) มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 48 คน 3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 48 คน 4) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 48 คน 5) มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 48 คน 6) มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 48 คน 7) มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ จำนวน 48 คน 8) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำนวน 48 คน รวมเป็นจำนวน 384 คน จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน เก็บแบบสอบถาม จำนวน 384 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 ของกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยู่ในรูปแบบของแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดจากทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา ประเภทของสถาบันการศึกษารายได้ ใช้จ่ายในการศึกษาต่อเดือน โรคประจำตัว ช่องการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19 สถานศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption นำเข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 2 ระดับการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ในปัจจุบัน หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ประเภทสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีอิทธิพลกับกลุ่มรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ไทย

การตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence: IOC) รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงข้อคำถาม
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ปรึกษาโครงการ แล้วไปทดลองเก็บข้อมูล (Try-Out) จากกลุ่มนักศึกษาของสถาบันที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) Cronbach, L. J. (1990) ซึ่งข้อคำถามในแบบสอบถามควรมีค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ในการทดสอบพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.910
3. ทำการปรับปรุงแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามมาจำนวน 384 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

- ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ได้รับคำตอบที่สมบูรณ์ครบตามจำนวนที่ระบุไว้
- บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลระบบประมวลผลสำเร็จรูป โปรแกรม SPSS เวอร์ชันที่ 22
- ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ Frequency (N), ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และตัวแปรกลุ่มเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม ด้วยสถิติ Chi-squared test, ตัวแปรกลุ่มเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของทูกี้ (Tukey HSD) การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression) วิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกแบบตัวแปรเดียว รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวัดผลการศึกษาและการวิเคราะห์ผลการศึกษา

ลำดับ	ลักษณะ ผลลัพธ์	ผลการศึกษา	การรายงานผล	สถิติ	หมายเหตุ
1	-	ข้อมูลส่วนบุคคล การปรับตัวของ- นักศึกษาที่ตอบ แบบสอบถาม -ด้านสุขภาวะของ นักศึกษา -การจัดการเรียนรู้ใน ยุค Digital Disruption หลังผลกระทบ สถานการณ์โควิด-19	ตัวแปรกลุ่ม รายงาน ด้วยจำนวนและ ร้อยละ ตัวแปรต่อเนื่อง รายงานด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	
2	ผลหลัก	1.ประเภทของ สถาบันการศึกษาที่มี ต่อการปรับตัวของ นักศึกษา สุขภาวะของ นักศึกษา การจัดการ เรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลัง ผลกระทบสถานการณ์ โควิด-19 ใน สถานศึกษาไทย	ความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ย 95% confidence interval และ p-value	ตัวแปรกลุ่ม เปรียบเทียบ 2 กลุ่ม ด้วย สถิติ t-test	P-value<0.05 หมายความว่า นัยสำคัญทางสถิติ
		2.สถานศึกษาใช้ รูปแบบการเรียนรู้ใน การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกัน	ความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ย 95% confidence interval และ p-value	ตัวแปรกลุ่ม เปรียบเทียบ มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ANOVA และทดสอบความ แตกต่างเป็นรายคู่ด้วย วิธีของทูกี้ (Tukey HSD)	P-value<0.05 หมายความว่า นัยสำคัญทางสถิติ
		3.สถาบันอุดมศึกษา ต่างกัน มีอิทธิพลการ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ในรูปแบบการเรียนรู้ ในยุค Digital Disruption ต่าง กัน	ความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ย 95% confidence interval และ p-value	การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression) วิเคราะห์การถดถอยโล จิสติกแบบตัวแปรเดียว	P-value<0.05 หมายความว่า นัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย	ปีที่พิมพ์และแหล่งอ้างอิง	ผลการศึกษา	ข้อเสนอแนะการวิจัย
1.	การศึกษาในยุคการเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล (Digital Disruption) และผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาไทย	บุญเลี้ยง ทุมทอง	วารสาร สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร . ปีที่ 28 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2565	1.ผลกระทบทางบวกต่อการจัดการเรียนรู้พบว่า สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนแผนและเป้าหมายในการจัดการศึกษา มีการปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีคุณภาพสูงขึ้น มีการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้การจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจยิ่งขึ้น และมีการใช้วิธีการวัดประเมินผลใหม่ ๆ มากขึ้น ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะการบริหารครูเรียนรู้และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น และครูเปลี่ยน วิธีสอน วิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสม 2.ผลกระทบทางลบต่อระบบการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาพบว่า เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารไม่เพียงพอและสัญญาณไม่เสถียร สถานศึกษาส่วนมากไม่ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง เป็นภาระงานและกระทบต่อเวลาในการจัดการเรียนการสอน	สถานศึกษาปรับปรุงยุคให้เหมาะสมกับบริบทที่แท้จริงของเรา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ใช้ในสถานการณ์โควิด-19 ในช่วงหลังเปิดภาคเรียน คือ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (On-site) ซึ่งเคยใช้รูปแบบนี้เป็นหลัก โดยนำมาผสมกับรูปแบบอื่น ๆ คือการจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ (On-air) การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online) การจัดการเรียนรู้โดยเยี่ยมบ้าน (On hand) ลักษณะการจัดการจะแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่และความเสี่ยงในการติดเชื้อ และสำหรับการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ มีการใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ
2.	The challenge and opportunities of Thailand education due to the covid-19	Yingsak Vanpetch	E3S Web of Conferences 210, 18058 (2020) Volume 210, 2020 Innovative Technologies in Science and Education (ITSE-2020)	ผลกระทบต่องานของเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา ผลกระทบต่องานของเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา	สร้างกลยุทธ์ที่ไม่ต้องใช้เพียงเทคโนโลยีเดียวเท่านั้น แต่ต้องอาศัยหลายเทคโนโลยีเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคน

ตารางที่ 2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย	ปีที่พิมพ์และแหล่งอ้างอิง	ผลการศึกษา	ข้อเสนอแนะการวิจัย
2.	pandemic: case study of Nakhon Pathom			ผลกระทบต่องานของเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา ผลกระทบต่องานของเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา การตอบสนองของสถาบัน และการสนับสนุนด้านทรัพยากร ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ทุกวิกฤตย่อมมีโอกาสเสมอ บางทีในกรณีนี้ นี้อาจเป็นโอกาสในการทบทวนการสอน ดังนั้นจึงคาดว่าเจ้าหน้าที่การศึกษาจำนวนมากจะดำเนินการตามแนวทางของการปรับปรุงการสอนที่จำเป็นซึ่งเอื้อต่อทั้งคุณภาพและความเท่าเทียมกัน	สร้างกลยุทธ์ที่ไม่ต้องใช้เพียงเทคโนโลยีเดียวเท่านั้น แต่ต้องอาศัยหลายเทคโนโลยีเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคน จะถูกนำมาพิจารณา หรือซึ่งมีความสำคัญเท่าเทียมกัน หรือสำคัญกว่านั้นว่าโซลูชันทางเทคโนโลยีจะไม่เป็นอันตรายต่อผู้ด้อยโอกาสอยู่แล้ว
3.	Impacts of the COVID- 19 Pandemic on Life of Higher Education Students: A Global Perspective	Aleksander Aristovnik, Damijana Keržić, Dejan Ravšelj, Nina Tomažević and Lan Umek	Aristovnik et al., 2020 doi:10.3390/su12208438	ท่ามกลางการล็อกดาวน์ทั่วโลกและการเปลี่ยนผ่านสู่การเรียนรู้ออนไลน์ นักเรียนมีความพึงพอใจในการสนับสนุนจากอาจารย์ผู้สอน และการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ถึงกระนั้นทักษะคอมพิวเตอร์ที่บกพร่องมากที่สุดก็รับรู้ถึงภาระงานที่สูงขึ้น ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถรับรู้ถึงประสิทธิภาพที่ดีขึ้นของตนเองในสภาพแวดล้อมการสอนใหม่ นักเรียนส่วนใหญ่กังวลเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการงานและการศึกษาในอนาคต และประสบกับความเบื่อหน่าย ความวิตกกังวล และความคับข้องใจ การระบาดใหญ่ได้นำไปสู่การมีพฤติกรรมสุขอนามัย โดยเฉพาะ เช่น การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือ	-ระบุปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยด้วย -ผู้กำหนดนโยบายและสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก อาจได้รับประโยชน์จากการค้นพบเหล่านี้ ในขณะที่เดียวกันก็กำหนดคำแนะนำด้านนโยบาย และกลยุทธ์เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในช่วงที่เกิดโรคระบาดนี้และในอนาคต

ตารางที่ 2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย	ปีที่พิมพ์และแหล่งอ้างอิง	ผลการศึกษา	ข้อเสนอแนะการวิจัย
4.	The Impact of COVID-19 on Education: A Meta-Narrative Review	Aras Bozkurt Kadir Karakaya Murat Turk Özlem Karakaya DanielaCastellanos Reyes	Accepted: 22 June 2022 Association for Educational Communications & Technology 2022 .TechTrends (2022) 66:883–896 https://doi.org/10.1007/s11528-022-00759-0	สุขอนามัยโดยเฉพาะ (เช่น การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือ)ส่งผลให้ครูและนักเรียนต้องปรับตัวเข้ากับ ความปกติใหม่เพื่อความอยู่รอดในระบบนิเวศทาง การศึกษาแบบใหม่ จากประสบการณ์ของระบบ นิเวศการศึกษารูปแบบใหม่ นี้ นักการศึกษาได้เรียนรู้ บทเรียนมากมาย รวมถึงวิธี จัดการกับความไม่แน่นอน ด้วยการตระหนักถึงจุดแข็ง และจุดอ่อนของพวกเขาใน บริบทนี้	การสนับสนุนความต้องการ ทางสังคมและอารมณ์ของ ผู้เรียน จากผลการศึกษา เห็นได้ชัดว่าความจำเป็น เพิ่มมากขึ้นในการพัฒนา กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ แน่ใจว่าการศึกษามีความ ต่อเนื่องในอนาคต และการ ตอบสนองเชิงรุกต่อวิกฤติ ดังกล่าวในเชิงรุกผ่านความ ยืดหยุ่นและความยืดหยุ่นถือเป็นสิ่งสำคัญ
5.	การศึกษา เปรียบเทียบการ ปรับตัวในช่วง ความปกติรูปแบบ ใหม่ระหว่างกลุ่ม นักศึกษาระดับ ปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่มีความ แตกต่างกันด้าน คุณลักษณะส่วนบุคคล และการ ป้องกันตนเองจาก COVID-19	อธิราช รัตนบุ และคณะ	Journal of Nursing and Health Science Research ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม– 2566	พบว่าค่าเฉลี่ยการปรับตัว ในช่วง New normal ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในภาพรวมและราย ด้าน (ด้านการเรียน สังคม อารมณ์และการเข้าร่วม กิจกรรม) อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่แตกต่างกันที่มีผล การปรับตัวของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ได้แก่ ความสามารถในการจัดหา อุปกรณ์ป้องกันตนเองจาก COVID-19 ของนักศึกษา ประเภทของหอพัก (ห้อง ปรับอากาศ, ห้องพัดลม) จำนวนสมาชิกร่วมหอพัก (2, 3, 4 คน) ลักษณะการ เรียน (On-site, on-line, on-siteและ on-line) และ รายได้ต่อเดือน โดย นักศึกษาที่มีความสามารถ ในการจัดหาอุปกรณ์ป้องกัน ตนเองที่แตกต่างกันมีการ ปรับตัวในภาพรวมและทุก ด้านแตกต่างกัน	แสดงให้เห็นถึงการปรับตัว ในช่วง New Normal ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ จ ำเป็นต้องให้ ความสำคัญกับความพร้อม ของอุปกรณ์ป้องกันโควิด-19 รายได้ต่อเดือน รูปแบบการ เรียน และจำนวนสมาชิก ร่วมห้องในหอพัก

ตารางที่ 2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย	ปีที่พิมพ์และแหล่งอ้างอิง	ผลการศึกษา	ข้อเสนอแนะการวิจัย
6.	การปรับตัวของนักศึกษาในสถานการณ์โควิด-19	กรรณิการ์ แสนสุภา เอื้อทิพย์ คงกระพันซ์ อุมารณ สุขารมณ ผกาวรรณ นันทะเสน	Journal of MCU Humanities Review vol.6 No.2 (July – December) 2020	พบว่า เพศชายและหญิงมีการปรับตัวในสถานการณ์โควิด-19 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เปรียบเทียบความแตกต่างของการปรับตัวระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่แตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกันมีการปรับตัวในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีชั้นปีแตกต่างกันมีการปรับตัวด้านการเรียน และด้านอารมณ์แตกต่างกัน	สามารถนำไปเป็นแนวทางในการประเมินการปรับตัวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในสถานการณ์โควิด-19 ได้ สามารถนำข้อมูลการวิจัยไปใช้ในการช่วยเหลือนักศึกษาให้นักศึกษาได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้

การศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัว สุขภาวะ การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยคณะผู้วิจัยนำเสนอข้อมูล 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนและร้อยละของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา จำแนกได้ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 204 คน (ร้อยละ 53.1) รองลงมา คือ ผู้ชายจำนวน 178 คน (ร้อยละ 53.1) อื่นๆ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) ตามลำดับ จำแนกตามชั้นปีการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 120 คน (ร้อยละ 31.3) รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 103 คน (ร้อยละ 26.8) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 97 คน (ร้อยละ 25.3) ชั้นปีที่ 4 จำนวน 64 คน (ร้อยละ 16.7) ตามลำดับ จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 296 คน (ร้อยละ 77.1) รองลงมา สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน จำนวน 88 คน (ร้อยละ 22.9) ตามลำดับ รายได้ใช้จ่ายในการศึกษาต่อเดือน ส่วนใหญ่น้อยกว่า 10,000 ต่อเดือน จำนวน 141 คน (ร้อยละ 36.7) รองลงมา คือ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 132 คน (ร้อยละ 34.4) 15,001 – 30,000 บาทจำนวน 60 คน (ร้อยละ 15.6) 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 51 คน (ร้อยละ 13.3) ตามลำดับ โรคประจำตัวของนักศึกษา ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 218 คน (ร้อยละ 56.8) รองลงมา คือ มีโรคประจำตัว จำนวน 166 คน (ร้อยละ 43.2) ตามลำดับ ช่องการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19 ส่วนใหญ่เป็นสื่อสังคมออนไลน์ (Facebook Line) จำนวน 252 คน (ร้อยละ 65.6) รองลงมา คือ โทรทัศน์/วิทยุ จำนวน 96 คน (ร้อยละ 25.0) โรงพยาบาล/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/อสม. จำนวน 24 คน (ร้อยละ 6.3) โรงพยาบาลประจำจังหวัด จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.1) ตามลำดับ สถานศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption นำเข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่รูปแบบ

Blended Learning การเรียนรู้แบบผสมผสาน จำนวน 202 คน (ร้อยละ 52.6) รองลงมา คือ รูปแบบการเรียนแบบ Onsite จำนวน 98 คน (ร้อยละ 25.5) รูปแบบการเรียน online จำนวน 84 คน (ร้อยละ 21.9) ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ระดับการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย

ตอบคำถามของการวิจัยข้อที่ 1 นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทยอย่างไร

ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาลักษณะการปรับตัว สุขภาวะของนักศึกษา และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษาไทยในยุค Digital Disruption ภายหลังจากสถานการณ์โควิด-19

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ในปัจจุบัน หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย

1. การปรับตัวของนักศึกษาหลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย	$\bar{x}$	SD	important
1. 1การปรับตัวต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์	3.98	.699	มาก
1. 2การปรับตัวการใช้เทคโนโลยีประยุกต์ใช้กับการเรียน	3.99	.654	มาก
1.3 การปรับตัวด้านการศึกษาในสังคม	3.77	.709	มาก
1.4 การปรับตัวด้านเศรษฐกิจ	3.82	.711	มาก
ภาพรวมด้านการปรับตัวของนักศึกษา	3.89	.557	มาก
2. สุขภาวะของนักศึกษา	3.40	.748	ปานกลาง
3. การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption			
3. 1ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.02	.705	มาก
3. 2ด้านการเรียนรู้แพลตฟอร์มเกี่ยวกับการศึกษารูปแบบใหม่	3.94	.697	มาก
3. 3ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนและการสอน	3.99	.675	มาก
3. 4สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)	3.97	.699	มาก
ภาพรวมด้านการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption	3.99	.568	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การปรับตัวของนักศึกษาหลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อด้านการปรับตัวของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.89$, S.D.= .557) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปรับตัวการใช้เทคโนโลยีประยุกต์ใช้กับการเรียนอยู่ในระดับมาก และสุขภาวะของนักศึกษาหลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.89$, S.D.= .557) ในสถาบันการศึกษาไทยการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.99$, S.D.= .568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ในปัจจุบัน หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย

ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะ และการจัดการเรียนรู้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยในยุค Digital Disruption ภายหลังสถานการณ์โควิด-19

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระต่อกันระหว่างตัวแปรต้นมี 2 กลุ่ม t-test

สมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาของสถาบันการศึกษาที่ต่างกัน ที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประเภทของสถาบันการศึกษาที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษา สุขภาวะของนักศึกษา การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย

หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย	ประเภทของสถาบันการศึกษา	N	$\bar{X}$	SD	t	p-value
การปรับตัวของนักศึกษา	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	296	3.43	56.	4.248	.000*
	สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	88	3.28	48.		
สุขภาวะของนักศึกษา	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	296	3.43	.793	1.987	.048.*
	สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	88	3.28	.561		
การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	296	4.05	.57	5.051	.000*
	สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	88	3.74	.47		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า สถาบันการศึกษามีการปรับตัวของนักศึกษา หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, $\bar{X} = 3.28$) เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการปรับตัวของนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ด้วยสถิติทดสอบ t-test จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษา พบว่า **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีการปรับตัวของนักศึกษา มากกว่า สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

สถาบันการศึกษามีสุขภาวะของนักศึกษาหลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43, \bar{X} = 3.28$) เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมีสุขภาวะของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ด้วยสถิติทดสอบ t-test จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษา พบว่า **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **กล่าวคือ** สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีสุขภาวะของนักศึกษามากกว่า สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

สถาบันการศึกษามีการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ในสถานศึกษาไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43, \bar{X} = 3.28$) เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมีการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ด้วยสถิติทดสอบ t-test จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษา พบว่า **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **กล่าวคือ** สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption **มากกว่า** สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระต่อกันระหว่างตัวแปรต้นมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ANOVA ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของทูกี (Tukey HSD)

สมมติฐานข้อที่ 2 สถานศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption จำแนกตามกลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ ในยุค Digital Disruption	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
กลุ่มการใช้ รูปแบบการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	8.914	2	4.457	14.797	.000*
	ภายในกลุ่ม	114.762	381	.301		
		123.676	383			
รวม						

*มีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption จำแนกตามกลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนรู้ จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของทูกี (Tukey HSD) ปราบกฏผล ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption จำแนกตามกลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนรู้

กลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนรู้	$\bar{X}$	รูปแบบการเรียน online	รูปแบบการเรียน แบบ Onsite	รูปแบบ Blended Learning การผสมผสาน
1.รูปแบบการเรียน online	4.06	-	.340*	-.012
2.รูปแบบการเรียนแบบ Onsite	3.72		-	-.352*
3.รูปแบบ Blended Learning การ ผสมผสาน	4.07			-

*มีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05

จากตารางที่ 6 เมื่อทดสอบความแตกต่าง การจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption จำแนกตามกลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนรู้เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มการใช้รูปแบบการเรียนรู้ ที่มีการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 กลุ่มรูปแบบการเรียน online กับรูปแบบการเรียนแบบ Onsite มากกว่า กลุ่มรูปแบบการเรียนแบบ Onsite กับรูปแบบ Blended Learning การผสมผสาน มีการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ประเภทสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีอิทธิพลกับการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ไทย
ตอบคำถามของการวิจัยข้อที่ 2 สถาบันอุดมศึกษาไทยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption เป็นอย่างไร

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรที่ศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 3 สถาบันอุดมศึกษาต่างกัน มีอิทธิพลการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์กลุ่มประเภทของสถาบันการศึกษาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้	B	Beta	t	P
ตัวทำนายสถาบันอุดมศึกษา				
กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	-.306	-.227	-4.554	.000*
Multiple R = .227 Standard Error = .5545				
R ² = .051				
Adjusted R ² = .049				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption โดยใช้การคัดเลือกตัวแปรทุกตัวคำนวณด้วยสมการพร้อมกัน (Enter Regression) ปรากฏว่า มีตัวแปรอิสระ 1 ตัว คือ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 22.7 ($R = .227$) และสามารถอธิบายการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ได้ร้อยละ 4.9 ($R^2 = .049$)

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ (Beta) พบว่า ตัวแปรต้นที่อธิบายได้ดี คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ซึ่งมีค่า Beta เท่ากับ $-.227$ โดยมีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปได้ว่าสถานศึกษาไทยใช้รูปแบบการเรียนรู้มีความแตกต่างระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในการเลือกใช้รูปแบบการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption หลังผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่ชัดเจนและมีนัยสำคัญทางสถิติโอกาสที่สถาบันการศึกษาทั้งสองกลุ่มจะใช้รูปแบบการเรียนรู้ Online และ Onsite ในการถ่ายทอดความรู้ในศาสตร์ด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

บทสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาหลายแหล่งเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนของไทยภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษามีระดับการปรับตัวในด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในระดับมาก (บุญเลี้ยง หุมทอง, 2565) สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของระบบการศึกษาที่ถูกเร่งให้เกิดขึ้นอย่างฉับพลันจากภาวะวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยี (Technology-accelerated Transformation) ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงในบริบทการเรียนรู้ ทั้งนี้ การพัฒนาในระดับบุคคล เช่น การที่ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนและการประเมินผล (Vanpetch & Sattayathamrongthian, 2020) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม แม้นักศึกษาจะมีการปรับตัวด้านการเรียนรู้ได้ดี แต่สุขภาวะของนักศึกษาหลังโควิด-19 กลับอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลกระทบทางอารมณ์ สังคม และจิตใจที่ยังคงมีอยู่ (Saensupa et al., 2020) สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการออกแบบนโยบายหรือระบบสนับสนุนทางจิตสังคมควบคู่กับการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อีกทั้งยังพบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชนในรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่เลือกใช้ระหว่าง Online และ Onsite (Rattanaburi et al., 2023) ซึ่งสะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของบริบทองค์กร เช่น ความพร้อมด้านทรัพยากรและนโยบายภายใน

นอกจากนี้ งานวิจัยในระดับนานาชาติยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น การเข้าถึงเทคโนโลยีอย่างเท่าเทียม และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น งานของ Stanistreet, Elfert และ Atchoarena (2020) ที่เสนอให้สถาบันการศึกษาส่งเสริมความร่วมมือ ความยืดหยุ่น และความเสมอภาคในการเรียนรู้ในช่วงวิกฤต ขณะที่ Schultz (2024) พัฒนา Framework สำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถประเมิน

และปรับเปลี่ยนแนวทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานของ (Pokhrel & Chhetri, 2021) ที่เสนอแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาทางเลือกหลังสถานการณ์โควิด-19 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้แบบดิจิทัลในระยะยาว ทั้งนี้ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสถาบันการศึกษาในช่วงเปลี่ยนผ่านยังขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการสนับสนุนจากอาจารย์ผู้สอน และการสื่อสารของมหาวิทยาลัย (Aristovnik et al., 2020; Bozkurt et al., 2022) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความต่อเนื่องและความยั่งยืนของการศึกษาในอนาคต จากการศึกษานำไปสู่การสรุปผลในเชิงวิเคราะห์ เห็นถึงการปรับตัวด้านการศึกษาในยุค Digital Disruption ภายหลังวิกฤตโควิด-19 ไม่ใช่เพียงการปรับเปลี่ยนในระยะสั้น หากแต่สะท้อนถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงระยะยาวที่ต้องอาศัยความร่วมมือในระดับระบบการศึกษาไทย โดยเน้นการออกแบบการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น เข้าถึงได้ และคำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียนควบคู่ไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษาด้านการปรับตัวของนักศึกษาในเรื่องของการปรับตัวการใช้เทคโนโลยีประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ ภาครัฐมีนโยบายกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ที่นำเอาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ให้กับผู้สอนและผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา มีการปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีคุณภาพสูงขึ้น ทำให้การจัดการเรียนรู้น่าสนใจยิ่งขึ้น และมีการใช้วิธีการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีความเหมาะสมมากขึ้น

2. สถาบันการศึกษาไทยจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption ให้ความสำคัญด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน สถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนกำหนดให้ผู้สอนและผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy) ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบออนไลน์ (e-Learning) ให้มีความสามารถด้านความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) การเข้าถึงการใช้งานเครื่องมือด้านดิจิทัลหรือแอปพลิเคชันขั้นต้นสำหรับการทำงานการใช้โปรแกรมดิจิทัลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สถานศึกษาปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทที่แท้จริงของนักศึกษาแต่ละสถานศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (On-site) ซึ่งเคยใช้รูปแบบนี้เป็นหลัก โดยนำมาผสมผสานกับรูปแบบอื่น ๆ คือ การจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ (On-air) การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online) ลักษณะการจัดการจะแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่ ความพร้อมของการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา และสำหรับการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ มีใช้การใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะของนักศึกษาได้ตรงกับความต้องการสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. สถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตระหนักถึงความสำคัญขับเคลื่อนการพัฒนาทุนมนุษย์ที่อยู่ในตัวของนักศึกษาแสดงศักยภาพออกมาโดยพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นและประยุกต์การใช้เทคโนโลยีในการทำงานได้จริง

Reference

- Aristovnik, A., Keržič, D., Ravšelj, D., Tomaževič, N., & Umek, L. (2020b). Impacts of the COVID-19 pandemic on life of Higher education students: A Global perspective. *Sustainability*, 12(20), 8438. <https://doi.org/10.3390/su12208438>
- Bozkurt, A., Karakaya, K., Turk, M., Karakaya, Ö., & Castellanos-Reyes, D. (2022). The Impact of COVID-19 on Education: A Meta-Narrative Review. *TechTrends*, 66(5), 883–896. <https://doi.org/10.1007/s11528-022-00759-0>
- Center for Research and Support for Sustainable Development Goals. (2024). *Sustainable Development Goals (SDGs)*. <https://www.sdgmovement.com/intro-to-sdgs/>
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling techniques* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York : Harper Collins Publishers. (pp.202-204)
- ETS KMUTT. (2021). *The direction of educational adaptation in the New Normal era - KMUTT ETS*. <https://www.ets.kmutt.ac.th/post/new-normal-in-thai-education>
- Frank, M. R., Autor, D., Bessen, J. E., Brynjolfsson, E., Cebrian, M., Deming, D. J., Feldman, M., Groh, M., Lobo, J., Moro, E., Wang, D., Youn, H., & Rahwan, I. (2019). Toward understanding the impact of artificial intelligence on labor. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 116(14), 6531–6539. <https://doi.org/10.1073/pnas.1900949116>
- Graham, C. R. (2006). Blended learning systems: Definition, current trends, and future directions. In C. J. Bonk & C. R. Graham (Eds.), *Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs* (pp. 3–21). Pfeiffer Publishing.
- Hill, N. (2025, March 18). *Education in the digital era: Opportunities and challenges for modern students*. Break Through Providence. <https://breakthroughprovidence.org/education/การศึกษาในยุคดิจิทัล-โอกาส/>
- Mano, P. (2019). THE IMPACT OF DIGITAL DISRUPTION TO THE EDUCATION. *Journal of Industrial Education*, 18(1), 1–6. retrieved from <https://ph01.tci-thaijo.org/index.php/JIE/article/view/193559>
- Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). Technological Pedagogical Content Knowledge: a framework for teacher knowledge. *Teachers College Record the Voice of Scholarship in Education*, 108(6), 1017–1054. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x>

Photcharapon Ronglong. (2024, October 21). *Digital lifelong learning: การเรียนรู้ตลอดชีวิตในยุคดิจิทัล*.

Think Digital. <https://blog.think-digital.app/2024/10/21/digital-lifelong-learning/>

Pokhrel, S., & Chhetri, R. (2021). A Literature review on Impact of COVID-19 Pandemic on teaching and learning. *Higher Education for the Future*, 8(1), 133–141. <https://doi.org/10.1177/2347631120983481>

Rattanaburi, A., Phromrat, K., Aengchuan, K., Pintongpan, P., Waetthaisong, P., Pahonpakdee, P., Phrikbangkhem, S., & Klinjun, N. (2023). A comparative study of first-year undergraduate students' adaptation during the new normal between groups differing in personal characteristics and self-protection from COVID-19. *Journal of Nursing and Health Science Research*, 15(2), Article e260491. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/unc/article/view/e260491>

Roy, C. (1980). *The Roy adaptation model*. Appleton-Century-Crofts.

Roy, C. (1984). *Introduction to nursing: An adaptation model* (2nd ed.). Appleton-Century-Crofts.

Roy, C. (1989). Adaptation model of nursing. In J. P. Riehl & C. Roy (Eds.), *The Roy adaptation model* (pp. 5–10). Appleton & Lange.

Roy, C., & Obloy, M. J. (1979). The Roy adaptation model. In J. J. Fitzpatrick, R. L. Taunton, & D. K. Yauch (Eds.), *Annual Review of Nursing Research* (Vol. 1, pp. 115–137).

Saensupa, K., et al. (2020). *Adaptation of students in the COVID-19 situation*. *Journal of MCU Humanities Review*, 6(2), 83-97.

Satisetthian, N., Injai, P., Julwanichpong, T., Phiboonya, K., Wichairamya, N., Bukaew, S., & Klinwichit, P. (2023, December 30). Factors affecting the adaptation of students at a higher education institution during the COVID-19 pandemic. *Journal of Nursing and Health Science Research*, 15(2), Article e266189. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/unc/article/view/e266189>

Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3–10.

Schultz, K. (2024). Equitable adult learning: Four transformative organizations serving diverse communities. *International Review of Education*, 70(3), 527–530. <https://doi.org/10.1007/s11159-024-10096-4>

Schwab, K. (2016). *The fourth industrial revolution*. World Economic Forum.

- Stanistreet, P., Elfert, M., & Atchoarena, D. (2020). Education in the age of COVID-19: Understanding the consequences. *International review of education. Internationale Zeitschrift fur Erziehungswissenschaft. Revue internationale de pedagogie*, 66(5-6), 627–633. <https://doi.org/10.1007/s11159-020-09880-9>
- Sumeth. (2021, August 29). *9 recommendations for adapting to education management in the post-COVID-19 era*. <http://bic.moe.go.th/index.php/%20gallery/2021-08-29-21-34-25/2350-9-ideas>
- Thumthong, B. (2022). Education in the era of digital disruption and the impact of the COVID-19 pandemic on learning management in Thai educational institutions. *Saktong: Journal of Humanities and Social Sciences, Institute of Research and Development, Kamphaeng Phet Rajabhat University*, 28(3).
- World Health Organization. (1948). *Preamble to the constitution of the World Health Organization as adopted by the International Health Conference, New York, 19–22 June, 1946; signed on 22 July 1946 by the representatives of 61 States (Official Records of the World Health Organization, No. 2, p. 100) and entered into force on 7 April 1948*. World Health Organization.
- Vanpetch, Y., & Sattayathamrongthian, M. (2020). The challenge and opportunities of thailand education due to the covid-19 pandemic: case study of Nakhon Pathom, Thailand. *E3S Web of Conferences*, 210, 18058. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202021018058>

